

Vrijwilligersbeleid in Monte Rosa

16 januari 2023

1. Doel van aanwerven van vrijwilligers

Waarom willen we werken met vrijwilligers?

- “Open trekken” van de organisatie: streven naar een organisatie die een open sfeer nastreeft en ingebed is in de maatschappij en in de buurt.
- De doelgroep laten kennismaken met een diversiteit aan mensen.
- Een meerwaarde brengen voor de gasten en hun context, bv activiteiten.
- De maatschappij laten kennismaken met de social profit ifv van bv positieve beeldvorming, aanwervingen, ...
- Ondersteuning van de werking in die taken die
 - door vrijwilligers kunnen uitgevoerd worden, al dan niet in het kader van hulpverleningstrajecten, bv een specifiek traject of gesprek, een project, buddy-systeem, netwerkverbreding, ...
 - de concrete werking ondersteunen (en door een beperkt personeelsbestand moeilijker door vaste medewerkers kunnen uitgevoerd worden), bv vervoer
 - ontlastend zijn voor medewerkers waardoor zij zich meer kunnen bezig houden met hun kernopdracht, bv boekhouding of koken

2. Visie op vrijwilligers

a) Wettelijke definitie

1. *Vrijwilligerswerk is elke activiteit die **onbezoldigd en onverplicht** wordt verricht, ten behoeve van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel; die ingericht wordt door een organisatie anders dan het familie- of privé-verband van degene die de activiteit verricht; en die **niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie** wordt verricht **in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling.***
2. *De vrijwilliger is elke natuurlijke persoon die een activiteit verricht zoals omschreven in 1.*
3. *Een organisatie is elke feitelijke vereniging of private of publieke rechtspersoon zonder winstoogmerk die werkt met vrijwilligers.*

Vrijwilligerswerk kent geen eenduidige definitie. Wel kan er gezegd worden dat vrijwilligerswerk altijd vier componenten bevat[1]:

1. *Het is het geheel van activiteiten die **op vrijwillige basis** worden uitgevoerd,*
2. *zonder financiële vergoeding (buiten eventuele onkostenvergoedingen),*
3. *in georganiseerd verband,*
4. *en met een **maatschappelijk doel** en voor anderen, hetzij individuen, groepen of de samenleving in haar geheel (maar zonder familieband, zie hiervoor mantelzorg).*

Bron: <https://www.vlaanderenvrijwilligt.be/vrijwilligerswerk-is-dan-wel/>

b) Vertaling binnen Monte Rosa

Vrijwilligers worden beschouwd als personeelsleden, die weliswaar, niet bezoldigd worden. Zij hebben een andere verantwoordelijkheid dan betaalde medewerkers. Hun engagement is vrijwillig, maar daarom niet vrijblijvend. Een duidelijk kader en duidelijk afspraken zijn

noodzakelijk. Hoewel het niet “wettelijk” afdwingbaar is, wordt van hen verwacht dat zij de gemaakte afspraken nakomen omdat er ook op hen gerekend wordt.

In dat kader worden bestuurders, hoewel hun inzet voor de vzw Monte Rosa vrijwillig is, niet beschouwd als vrijwilligers. Zij hebben een ander engagement: een andere verantwoordelijkheid, een ander (wetgevend) kader, een andere verzekering, ...

Omdat vrijwilligers in contact komen met de doelgroep is ook hier een zekere voorzichtigheid geboden. Elk vraag tot extra inzet wordt zeker gewaardeerd. Aan de andere kant kan niet iedereen vrijwilligerswerk doen in Monte Rosa. Vrijwilligers worden gescreend en een kennismakingsgesprek is essentieel.

Selectiecriteria zijn oa:

- **Een gezonde basishouding**
- Aansluiten bij de **visie van Monte Rosa** en/of zich hier willen in inpassen
- De **nodige competenties** voor de mogelijke taak
- In **goede medische gezondheid** (een attest wordt gevraagd)
- **Blanco strafregister** (uittreksel uit strafregister model 2 wordt gevraagd)
- Aandacht hebben voor **beroepsgeheim/discretieplicht** en dit strikt opvolgen
- Akkoord gaan met het **vrijwilligerscontract** en de informatie nota
- **Mogelijke engagement** : inhoud, duur, ... Sluit dat aan bij een nood binnen Monte Rosa?
- Aantal vrijwilligers die al ingeschakeld worden (voor die bepaalde functie/taak/groep/kind) ...?

Vrijwilligers zijn een meerwaarde voor de organisatie, indien zij beperkt worden ingezet. Ook daarom zullen niet alle vragen van vrijwilligers een positief antwoord krijgen.

Netwerkfiguren kunnen ook als vrijwilligers ingeschakeld worden. Maar dit moet telkens goed afgewogen worden en bekeken in het kader van het hulpverleningstraject van het betrokken kind of jongere.

Indien nodig kan een extra verzekering aangevraagd worden ifv een bepaald activiteit. Zijn zij officieel erkend als vrijwilliger, dan zijn zij sowieso verzekerd als vrijwilliger.

3. taakomschrijving en profiel

Vrijwilligers (VW) worden gevraagd voor **een duidelijk afgebakend takenpakket**. Bij dit afbakenen wordt rekening gehouden met de vaardigheden van de vrijwilliger. Deze worden afgestemd op wat de vraag vanuit de werking **is**. Dit takenpakket wordt duidelijk gecommuniceerd aan diegenen die in contact komen met de vrijwilligers.

De vrijwilliger is in staat, na de nodige instructies en inlooperperiode, de taak zelfstandig uit te voeren.

De vrijwilliger gaat flexibel om met onvoorziene omstandigheden.

Selectiecriteria: zie hoger.

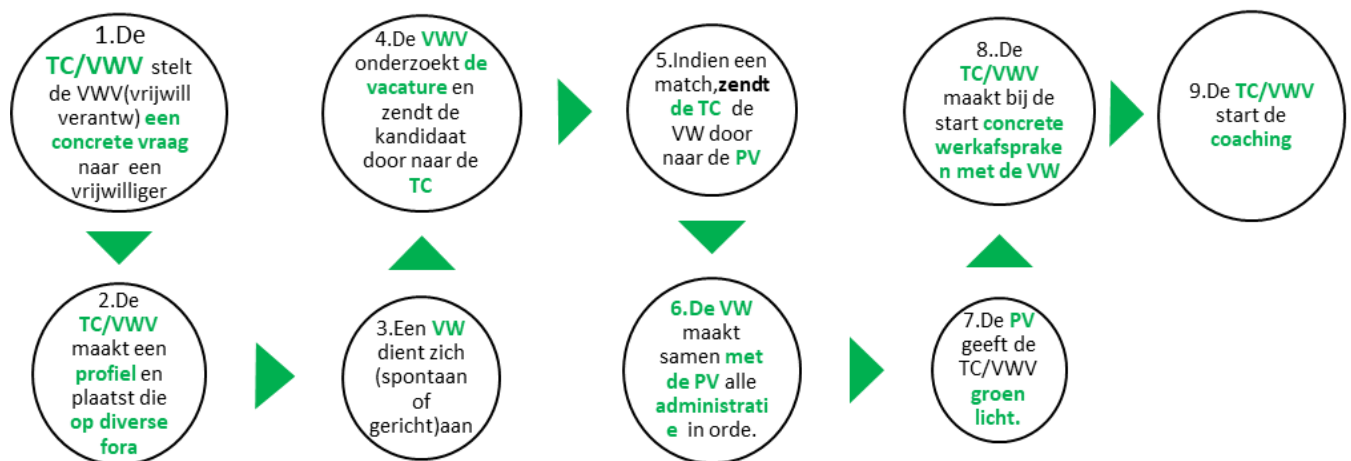
4. Soorten vrijwilligers en mogelijke taken

Naargelang de vraag zal het vrijwilligerswerk in Monte Rosa verschillend zijn:

- ⇒ **Ondersteuning logistieke taken**, al dan niet in groep, bij wijze van teambuilding: materiële ondersteuning van de logistieke ploeg zonder direct contact met cliënten (onderhoud van de infrastructuur, de terreinen, de groentetuin, hulp in de wasserij,...)
- ⇒ **Ondersteuning hulpverleners** ter bevordering van individuele hulpverlening, bv huistaakbegeleiding, vervoer vrije tijd en therapie, activiteiten, buddy's, ...
- ⇒ **Praktische ondersteuning van de werking**, bv koken, boekhouding, ...
- ⇒ **Verbindende projecten** overheen de werkvormen heen: familieweekends, feesten, specifieke activiteiten, innovatieve projecten allerhande, ...

5. Werving, selectie en start van vrijwilligers

Wat is binnen Monte Rosa de 'flow'?

1. Er komt een **welbepaalde vraag** vanuit een TC of vanuit de VWV (vraag naar VW voor projecten voor heel MR)

De TC/VWV stelt een **concreet profiel** op (welke taak, welke periode, gevraagde competenties,...)

2. De verantwoordelijke voor vrijwilligerswerk (VWV) plaatst een **concrete oproep** op websites van onder andere Vrijwilligerswerk Vlaanderen, VDAB, de eigen website, Vlaams Welzijnsverbond, FB, stad Leuven ...
3. **Een vrijwilliger biedt zich**, op welke wijze dan ook, **aan**. De VWV neemt met de VW contact.
4. De **VWV toetst** bij de VW **het aanbod af** op de doorgekregen behoeftes. Er blijft steeds ruimte tot een creatieve inpassing van het aanbod op wat Monte Rosa op het moment nodig heeft. De VWV zendt alle informatie door naar de TC /VWV

- ⇒ Dit kan **telefonisch en of via een verkennend gesprek**;
- ⇒ we verwachten van een vrijwilliger, buiten een goede basishouding, andere competenties dan diegene die we verwachten van een professioneel hulpverlener of medewerker.

5. De **TC/VWV bespreekt met de vrijwilliger het kader** en de inzetbaarheid. Indien groen licht verwittigen zij de personeelsverantwoordelijke (PV).
 - ⇒ De TC/VWV en de VW maken duidelijke afspraken, oa rond opvolging en coaching en door wie.
6. De **PV maakt** samen met de VW **alle administratie in orde** waarna
7. de PV groen licht geeft aan de TC/VWV voor start VW.
8. De **TC/VWV leidt de VW rond** en overloopt **de checklist**. Er worden concrete werkafspraken gemaakt.
9. **De TC/VWV start de coaching** van de VW(opvolging functioneren,evaluatie, waardering,afronding)

Noot: Indien het vrijwilligerswerk slechts één dag is, bv in het kader van de opleiding, een zeer specifieke taak of een teambuildingssessie, kan er **soepeler** omgegaan worden **met deze procedure**.

6. Begeleiding

Soms worden vrijwilligers voor heel specifieke taken ingezet, soms voor overkoepelende activiteiten. Soms op regelmatige basis, soms eenmalig of sporadisch. In het eerste geval ligt de begeleiding bij het TC van de werkvorm, in het andere geval bij de verantwoordelijke voor vrijwilligerswerk of de coördinator van de activiteiten(reeks).

Er worden **regelmatig overleg- evaluatiemomenten** met de vrijwilligers georganiseerd. Het initiatief kan zowel komen van de vrijwilliger zelf, de direct leidinggevende van de omgeving waar het vrijwilligerswerk doorgaat of de verantwoordelijke voor vrijwilligerswerk.

7. Vorming

Onder vorming verstaan we het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden die specifiek verbonden zijn aan dat deelgebied waar de vrijwilliger zich mee bezig houdt. Met de vorming van vrijwilligers wordt getracht de kwaliteit van hun werking te verbeteren of de professionaliteit binnen de organisatie te verhogen. Tevens geeft vorming de vrijwilligers de mogelijkheid hun capaciteiten te ontwikkelen en bij te dragen tot een gevoel van welbevinden en waardering.

8. Waardering

Vrijwilligers aantrekken is niet evident, hen behouden misschien nog moeilijker. In principe is vrijwilligerswerk onbezoldigd en heeft het geen verplichtend karakter. Een vrijwillig engagement is daarom geen vrijblijvend engagement. Monte Rosa streeft ernaar om op verschillende manieren de inzet van vrijwilligers te waarderen.

We zijn dankbaar voor het engagement van onze vrijwilligers, hoe klein die ook is. We willen dit uitdrukken met een **bemoedigend woordje** na elk engagement. We zenden een berichtje met de verjaardag, de Dag van de Vrijwilliger. We vinden het belangrijk hen uit te nodigen en/of te betrekken bij evenementen, zoals jubilea, een Nieuwjaarsdrink, ...

9. Inspraak

Bij activiteiten worden de vrijwilligers, zoveel als mogelijk en nuttig, betrokken bij de voorbereiding. Vrijwilligers kunnen ten alle tijden terecht bij de teamleden en bij de personeelsleden waar hij/zij een bijdrage levert. De direct leidinggevende of de coördinator van de activiteit is hierbij het eerste aanspreekpunt. Er worden door de verantwoordelijke voor vrijwilligerswerk regelmatig feedback momenten georganiseerd.

10. Beëindiging van het engagement

Zowel de vrijwilliger als Monte Rosa VZW kan ten alle tijden dit engagement beëindigen. De aanleiding kan zijn omdat de vraag die leidde tot het specifiek vrijwilligerswerk er niet meer is en/of dat de verwachtingen niet werden ingelost. De vrijwilliger zelf kan en mag altijd aangeven dat hij zijn engagement wil stopzetten.

We streven ernaar om bij afsluiten van een vrijwilligersengagement, een afrondingsgesprek te voorzien. Elementen van dit gesprek zijn oa:

- ⇒ expliciteren van de reden van het beëindigen van het vrijwilligerscontract
- ⇒ evaluatie van de voorbije periode
- ⇒ mogelijk toekomstig engagement
- ⇒ ...

Alleszins blijft er steeds de dankbaarheid voor de inzet!